

མི་ནད་ཕྱི་ལ་པ་དང་ལྷན་མའི་འཕྲོད་བརྟེན།

Dr. Migmar

Tibetan Medical & Astro. Institute

Gangchen kyishong, Dharamsala. H. P. India

བརྟག་ཐབས།

ནད་ལ་བརྟ་རྟོག་ཏུ་བས་ཡོངས་གཤེས་བྱ།

༡༽ མིག་གིས་བརྟ་བ།

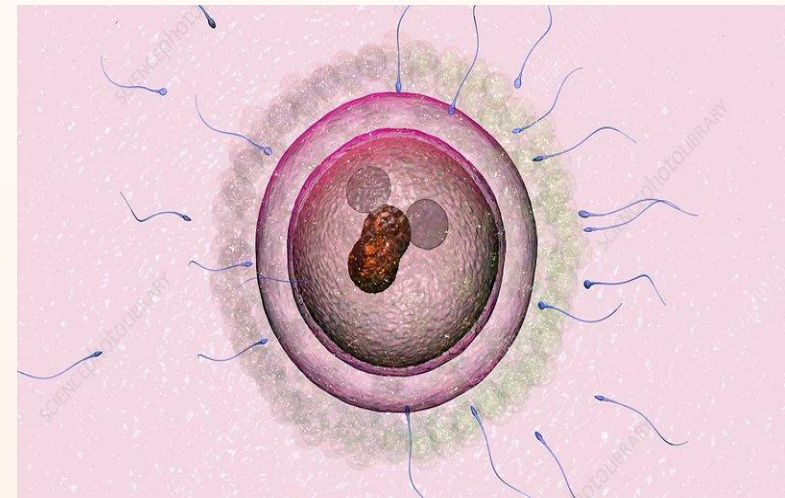
༢༽ སྐད་མོས་རྟོག་བ།

༣༽ རག་གིས་ཏུ་བ།

མངལ་དུ་སྐྱུ་བྱ་ཆགས་པའི་རྟགས།

- ❖ མངལ་ཆགས་མཚན་མས་ས་པོན་འཛིན་པ་དང་།
འདོད་པ་རྒྱུ་ས་ཤིང་ཕྱས་སྐྱུ་མ་ཕྱི་བ་ཡིན།
- ❖ ལྷ་མཚན་མི་དུག་པ།

ལྷ་བ་དང་པོའི་གནས་སྐབས།

- ལྷ་ལྷག་འདྲེས་པ།
- མོ་ཆགས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ།

❖ མངལ་སྒྲུབ་ཐབས།

ཉལ་པོ་རྩོལ་བྱས་མཚན་མོ་གཉིད་མི་ལོག

ཉིན་གཉིད་ཕྱགས་བཀག་ཆ་སྐོ་སྐྱེ་བ་དང་།

བཤང་དགག་ཐས་དང་སྐྱོན་ལྷན་མས་བཏར་དང་།

གཏར་ག་ལ་སྐྱོགས་སྐྱེ་བསྐྱུད་བར་ཏུ་སྒྲུབ་པ།

(གཞན་ལང་སྐྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་སྐྱོགས་པའི་ཐས་ཤིགས། མིག་ར་ལ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཤིགས།

ལས་སྐྱོན་ལྷན་པའི་ཐས་ཤིགས་སྐྱོགས་ལྷན་པའི་ཤིགས་ལྷན་པའི་ཤིགས།

དང་པོ། མཚན་མའི་ནད།

བདུན་ལྔ་བཞི་པ།

- མཚན་མ་དོད་པའི་ཏུས།
- མཚན་མ་དོད་པའི་རྟགས། (འཁྲི་ནད།)
- མངལ་ལྗང་བ།

དེ་བཞག་མངལ་འཁྲི་ག་གཞུགས་མི་ལྷུག་པར་འཇུག།

དེ་བས་གནོད་པའང་ཕན་བཅོས་རྒྱུ་ཟད་འཕྲིན།

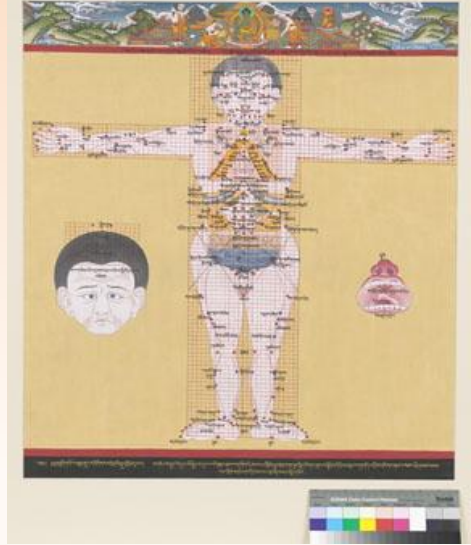
འབྲི་ནད་གསོ་བཙོས་ཀྱི་ཐབས།

■ ལྷན་བྱིས་བཙོས་པ། ཞི་ཉིག(༡+༡) གསོས་མདོག་ཐུག་པ། ཞི་གསོས། ཡམ་ལྷ།

■ དབྱུང་བྱིས་བཙོས་པ། རླུང་འཁྲུགས་པས་ནི་རླུང་རླུགས་བྱེད།
སྐྱེ་རླུང་བྱུག་པ་ཡན་རླུང་མེ་ཡིས་བཙེལ།

■ ཟས་བྱིས་བཙོས་པ། བད་འདོད་ཟས་བྱིན་ཉ་མོང་བྱ་བ་སྤང་། །ཞེས་དང་།
ལུས་ཐང་བཙུང་བཟང་བཏང་བས་བདེ་བར་འགྱུར།

■ རླུང་ལམ་བྱིས་བཙོས་པ། དེ་ལ་ཉིན་གཉིད་མི་ཡོག་གྲང་མི་བྱ།
འག་དལ་མི་བྱ་སྐྱམ་སར་རན་ཙམ་བཙལ།

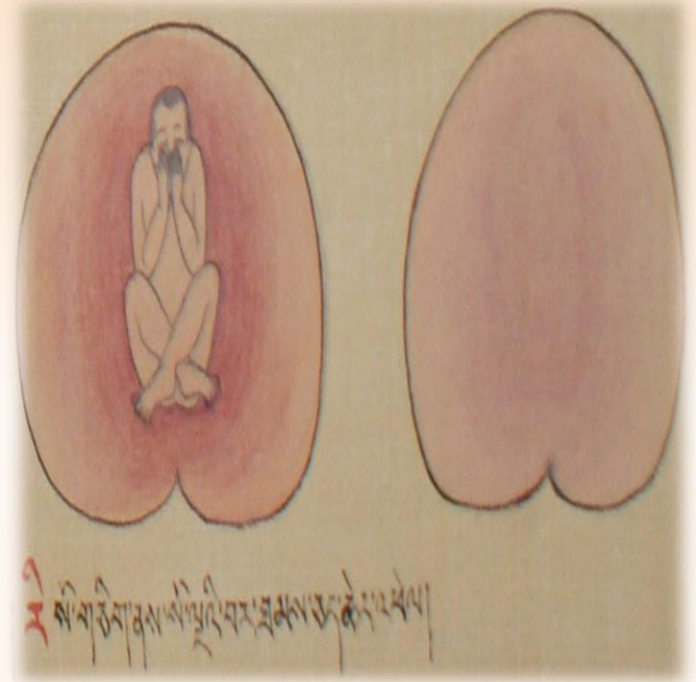
ལྷ་པ་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས།

ལྷ་པ་བརྒྱད་པ་བརྟན་ཐུག་ལོ་གཅིག་གནས།

སྣ་ལྷའི་བར་བྱིས་བམས་ཅད་ཚེད་འཕེལ་བྱེད།

མ་དང་བྱ་གཉིས་ཐང་རྩི་གཟི་མདངས་འཕོ།

❖ མ་དང་བྱ་གཉིས་སྤྱད་པའི་ཐབས།

གཉིས་པ། བྱ་མ་ཕྱིན་པ།

བྱ་མ་ཕྱིན་ལ་གསོན་པོ་དང་གཤིན་པོ་གཉིས།

གསོན་པོ་ནལ་བྱ་དབྱུང་དང་བཙུང་མ་འདོད།

༡ ། བཙུང་མ་འདོད།

- རང་བྱ་ལྟོད་ནས་བཙུང་མ་འདོད།
- བར་རྒྱས་མིག་ནས་བཙུང་མ་འདོད།
- ཕྱི་གཤམ་ནས་བཙུང་མ་འདོད།

༡༽ བུ་སྐྱེད་ནས་བཅའ་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན།

- རྒྱུ་བའི་དཀྱི་བཀག་ལྷོ་བ་ཚང་ཡང་འགོར།

གསོ་བྱེད་པ།

- ལྷན། རྒྱུ་བཅའ་བཞི། ཞི་ཕྱིད་༡༡ ཞི་ཕྱིད་༤ རྒྱུ་བ་༡༠
- དཔྱད།

བུ་སྐྱེ་མ་བུ་བུ་བུ་ཚེ་ན།

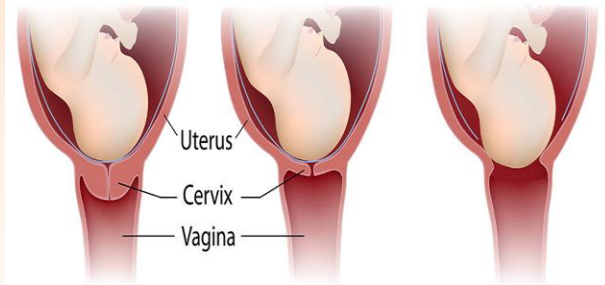
གཏུལ་རྒྱུ་སྐྱེད་དང་མཚན་བཞེས་ལ།

སྐྱེད་ཏུ་ཏུ་གས་ཞི་བུ་བར་བཤད།

དེ་ལི་དཔྱད་བར་སོ་ཚོ་མ་མེད།

(མདོར་བཅུས་གསལ་ཉི་མཚོ་མ་ལས།)

Cervical Effacement and Dilatation

not effaced,
not dilated

fully effaced,
1 cm dilated

fully effaced,
fully dilated to 10cm

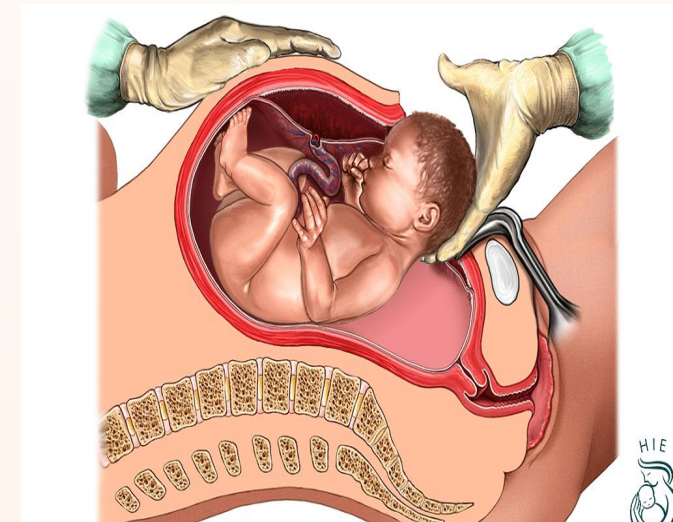
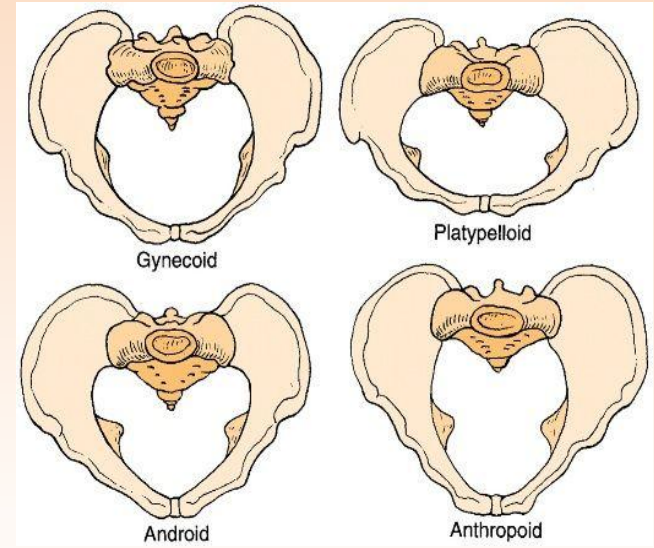
१) पुरुष'स्त्री'भेद'तय'वर्णन'द्वारा'परी'सु'खक'तय

- पुरुष'स्त्री'भेद'तय
- पुरुष'स्त्री'द्वय'तय
- सु'ख'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय

पुरुष'स्त्री'भेद'तय

- पुरुष'स्त्री'भेद'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय
- वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय

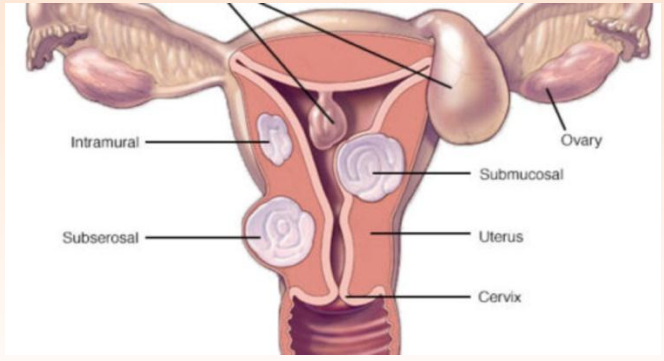
- ❖ पुरुष'स्त्री'भेद'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय'वर्णन'तय

3) ལྷི་གྲ་པགས་མིག་ནས་བཙུག་དཀར་བའི་རྒྱ་མཚན།

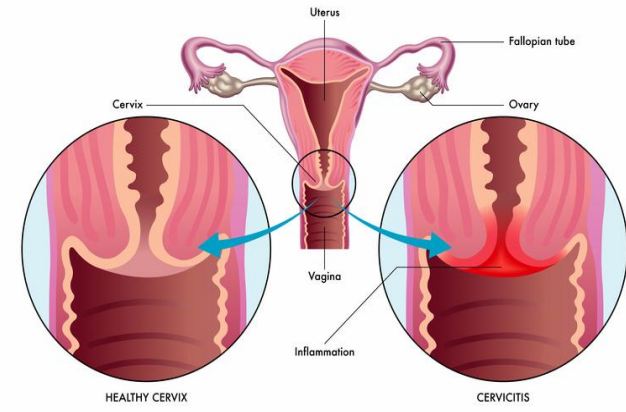
རྒྱ་མཚན། མངའ་བུ་སྐྱེ་བའི་མངའ་བུ་བཙུག་དཀར་བའི་རྒྱ་མཚན།

- མངའ་བུ་སྐྱེ་བའི།
- མངའ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན།
- ལྷི་གྲ་པགས་མིག་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན།
- ལྷི་གྲ་པགས་མིག་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན།

གསལ་བཤད།

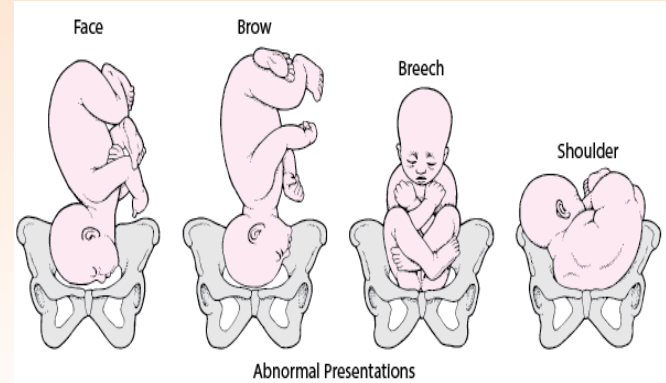
ལྷི་གྲ་པགས་མིག་ནས་མ་ལོན་ན།
 མངའ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན།

གསུམ་པ། མགོ་མཚུག་ལོག་པ།

མངལ་བུའི་གནས་སྟངས།

- མགོའི་གནས་སྟངས།
- འཕྲོང་སྐྱི་གནས་སྟངས།
- འཕྲོང་སྐྱི་གནས་སྟངས།

མགོ་འཚུག་ལོག་པའི་བཙོས་ཐབས།

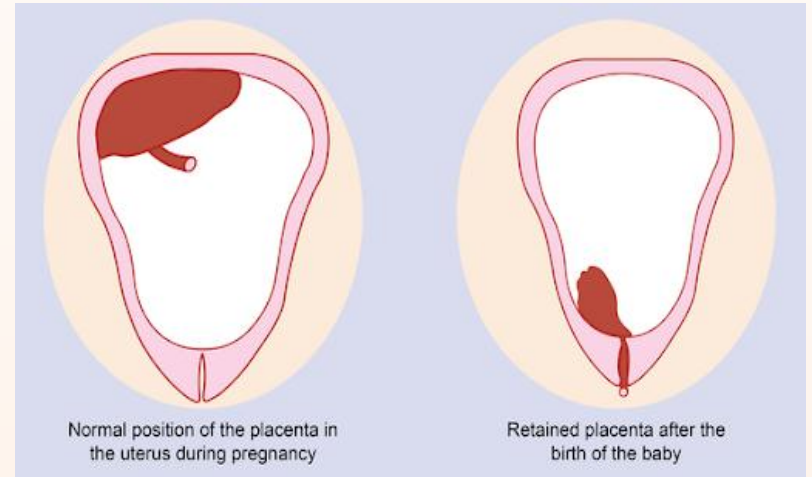
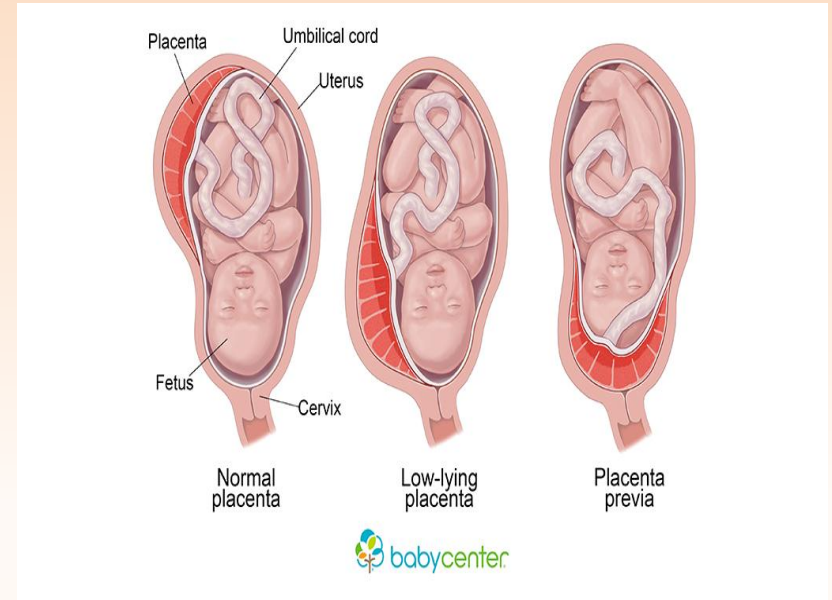
- ཉམ་ཏུ་བསྐྱུ་བུའི་བྱེད་པ།
- ལྷམ་ཏུས་བཙོག་དབྱེད།

བཞི་པ། རྩོམ་མེད་ལྟོན་པ།

ལྷོ་རྩོམ་མེད་ལྟོན་པའི་སྐྱེ་སྐབས།

- ལྷོ་རྩོམ་མེད་ལྟོན་པ་ལྟོན་པའི་ཆུ་ལྟོན་པ།
- ལྟོན་པ་ལྟོན་པའི་སྐབས་ལྷོ་རྩོམ་མེད་ལྟོན་པ་ལྟོན་པ།
- ལྟོན་པ་ལྟོན་པའི་སྐབས་ལྟོན་པ།
- ལྷོ་རྩོམ་མེད་ལྟོན་པའི་སྐབས་ལྟོན་པ།

གསེ་ཐངས།

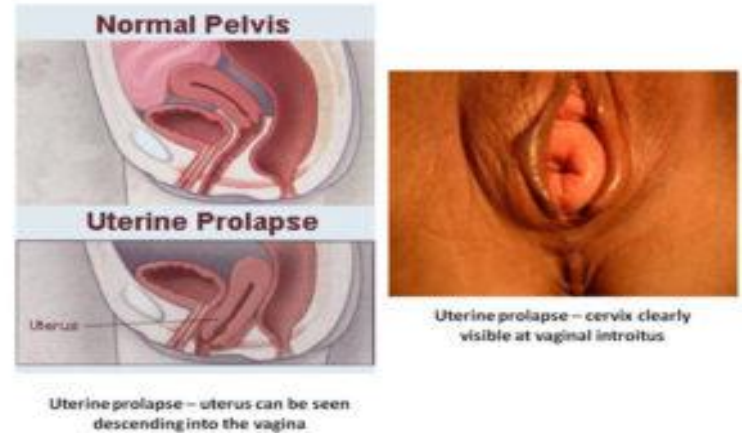
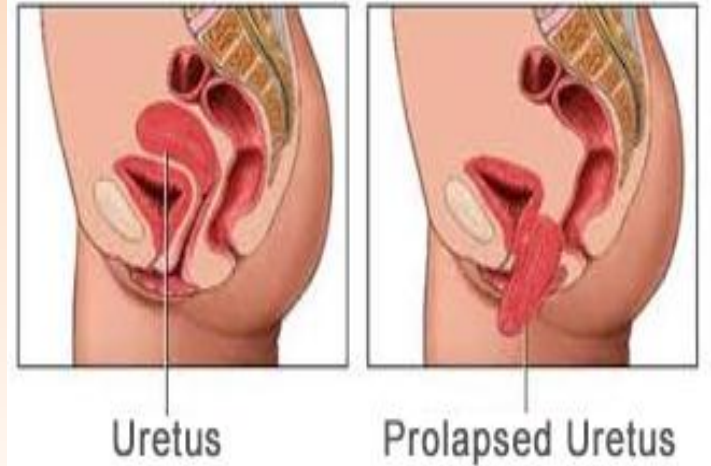
- ལྷན་གྱི་བཙོས་པ། དེར་སྐྱབས་སྐྱོ་ནི་རྒྱུར་ཡིན་ཏེ།
 དེ་བཙོས་གསེ་ཐངས་ཀྱི་འབྲུག་པ།
- དབྱུང་གྱི་བཙོས་པ།
 མངལ་ཀྱི་སྐྱབས་ན་ལྷན་ལ་ནག་པོ་དེ།
 དབྱུང་པས་མི་མཚན་བདུག་པར་བྱ།

ལེ་པ། ལེ་ལྷན་ལྷུག་པ།

ལེ་ལྷན་ལྷུག་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ།

- ལེ་ལྷན་ལྷུག་པ་ལྷན་པའི་གཞི་ལྷན་པ།
- ལེ་ལྷན་ལྷུག་པའི་ལྷན་པ།
- ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་གཞི་ལྷན་པ།
- ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པ།

འབྲས་ལྗང་ལྷོ་བ་པའི་བསྐྱོད་ཐབས།

- དཔྱད་སྤྱི་བཅོས་པ།

འབྲས་ལྗང་ན་ཚུ་འཇམ་མེ་མས་པུ།

སྤྱི་ནང་སྐྱོབ་པ་མཁུ་བ་མོས་སྐྱོབ་ཚད་བཞིགས།

བཤེས་མས་ཨིག་ཏུ་བཅུག་པས་ཚུད་པར་འེས།

- གྲུ་སྤྱི་བཅོས་པ། བཅུ་ལྗང་༡༩ བཅུ་ཚེན་༡༥ ཚུམ་ལྗང་༡༠ ལྷོ་བ་སྤྱི།

- ལྷོ་བ་འཇམ། འབྲས་ལྗང་སྤྱི་བཅོས་ཚུ་མས་ལྷོ་བ་དགོས།

- ལྷོ་བ། ལྷོ་བ་སྤྱི་བཅོས་པའི་བཅུག་པས་ཚུད་པར་འེས།

བྱུག་པ། བཙུག་ཁྲིམ་ཐོག་གོར་བ།

ཐོག་གོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུ།

- ལྷན་ལེན་ལྷན་དང་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་རྒྱ་བ་ཉམས་པ།
- ལེན་དུམ་ལ་རལ་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ།
- ལྷན་ལྷན་གྱི་ཆ་བས་དེ་ལྷན་དང་ལྷན་ལྷན་པ།

ཐབས་ལོན་པའི་བཙོན་ཐབས།

༡༽ དབྱུང་གྱི་བཙོན་པ།

- རྩོམ་གྱི་མེ་བཙམ།
- བསྐྱེད་མཉམ།
- རྩེད་བརྒྱུ།

༢༽ རྩེད་གྱི་བཙོན་པ།

(ཐབས་ལོན་གྱི་བྱུང་བསྐྱེད་པ། ཐབས་ལོན་ཉེར་ལྗོད།)

ཐབས་ལོན་གྱི་མེ་བཙམ་གྱི་མཉམ་ལྗོད།

༣༽ རྩེད་ལྗོད་གྱི་བཙོན་པ།

བྱུང་མཉམ་ལྗོད་ལྗོད།

༤༽ རྩེད་ལྗོད་གྱི་བཙོན་པ།

ལྗོད་ལྗོད་ལྗོད་ལྗོད།

བདུན་པ། ནད་གཞུག་ལྷན་པ།

བཙུན་རྒྱུ་ནད་གཞུག་ལྷན་པ་དང་དེ་དག་གི་གསོ་བྱེད་པ།

༡ ། རྩ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་པ།

༢ ། རྩེ་ལམ་ནད་རྒྱུ་རྒྱན་ཆད་པ།

༣ ། མཚན་དབྱག་རལ་བ།

༤ ། རྩུག་ཟད་པ།

ནད་ཉམས་གཙོ་བོ།

བཙུན་རྒྱུ་ནད་ལྷན་པ་འདྲི་ལ་ནས་རྩུག་རྒྱུ་སྟེ།

ནད་གཞི་གཞི་སྤྱོད་པའི་བཙོན་ཐབས།

བཙོན་ཐབས་ནད་སྤྱོད་འདྲི་ལ་ནས་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་ན།

ལྷི་སའི་དྲུགས་བྱ་གཡོར་མ་ཆང་སྤྱོད་བཟང་།

ལྷི་དང་ཆང་སྤྱོད་བྱ་ཆང་མང་དྲུ་བཟང་།

བརྒྱད་པ། མོ་ནད་དྲུག་ཐབས།

ནད་ཉྀགས།

ཅ་རྒྱུད་ཟླ་མཚོགས་ཤེད་མེད་སྐྱེ་མ་དད་ཚེ།
རྩ་ཉྀད་གཟེར་ཟླན་འཕོ་ཞིང་ལྷུད་པ་དམར།

རྒྱ་རྒྱུ་།

མོ་ནད་དྲུག་ཐབས་བཅས་རྗེས་ཤ་མར་རྐྱིད།
ཉྀན་གཉྀད་དྲུག་ལྷུ་རྒྱུ་མཚོས་ཚད་རྒྱུད།

མི་ནད་དྲུག་ཐབས་བྱི་བཙུན་ཐབས།

- དབྱུང་བྱིས་བཙུན་པ།

འཕྲུང་ལྡོང་ག་མཁེས་ཚ་ལོང་ཚ་གཏང།

- ལྷན་བྱིས་བཙུན་པ།

གཚུ་ལོ་བརྒྱད་པ། བསྐྱེད་བརྒྱད་བཙུན་པ། ལྷན་མི་བརྒྱ་གཉིས། མི་ནད་བཙུན་པ།

- རྩས་བྱིས་བཙུན་པ།

ལྷན་དང་རྩས་གཉིས་བསྐྱེད་བརྒྱད་བཙུན་པ།
མི་བྱུང་ལྡོང་བཙུན་པ། ལྷན་བརྒྱ་གཉིས།

- ལྷན་བསྐྱེད་བྱིས་བཙུན་པ།

ལྷོ་ས་པ་བཅས་རྒྱ་ས་བཀའ་མའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དོ་སྣང་དགོས་པ།

༡ ། ལྷོ་ས་པ་རང་སོར་ཚུད་པ།

- ལྷོ་ལ་མ་ལ་གཅིག་ལྷོ་དགོས་པ།
- ལྷོ་བྱུང་གྱི་མ་དུས་ལྷོ་པ་བསྟེན་དགོས་པ།
- བཅས་མ་ཐག་དུ་བཤད་གཅི་སྤྱིར་གཉོད་པ།
- གན་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་དུ་ཉལ་མི་རྒྱུད་།
- ལྷོ་ཞབས་ལ་བསྐྱེ་མཉེ་ལྷོད་པ།

མེ་བམ་ནད་ཡོངས་སུ་དག་པ།

ལྷ་པོ་བཞི་ལོན་པལ་ཆད་ཏེ།

དེ་ཞི་ཤི་མ་བྱིས་མི་བདེ་ཤུགས།

(ལྷ་པོ་པོ་ལོན།)

ལྷན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟས་ལྗོད་བཅོས་ཚུལ།

༡ རྒྱ་ཟས་ཀྱི་ལ་བལྟར་དང་རྟེན་པ།

• སྤོང་ཉོག་རིགས།

ཚ་ལྗོངས། ལྷན་འབྲས་ནག་པ། ཚ་ལྗོངས་རིགས། ལྷ་ལྷོ་ལོ་རྒྱ། འད་ལྷག ལྷན་འབྲུམ། ལྷ་ག་ལོན། ལྷ་
ལྷ། ལྷ་ལྷ།

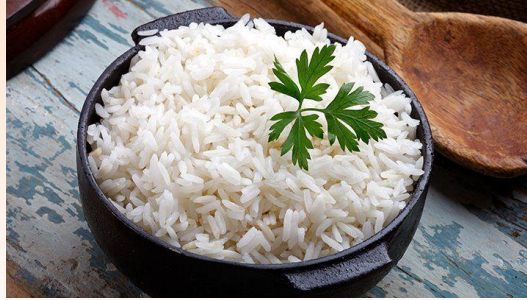
ཀྲུ་ཕྱི་ལྷན་ཁྲུ་ལི་ཤིགས།

ཕྱུ་ཕྱི་ཕྱི་ལྷན། ལྷ་ལྷན། ཕྱི་ཕྱི་ལྷན། ལྷ་ལྷན་གྱི་ཤིགས། ལྷ་ལྷན་གྱི་ཕྱི་ལྷན།

• རྒྱ་རིགས་ལྷ་ཚོགས།

ཁྱ་ རྒྱ་ས། བང་བུ་ཚན་གྱི་རྒྱ་རིགས། ཉེ་མིང་། ཐུན་ཚུང་རིགས། ཟུ་ཐུན། ཐུན་ལྷོང་།

• བའི་རིགས།

ཁྱིམ་བུའི་མ།

ཉེ་བའི་རིགས།

• སྤོང་འབྲུམ་རྒྱུ་ཡི་རིམ་ལ།

རྒྱ་འབྲུམ་རྒྱུ་ཡི། ལ་ལྷུར། ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རིམ་ལ།(fig) ཀོག་མཚེགས་སྤོང་འབྲུམ་རིམ་ལ། ལྷ་ཏུ། ལྷ་གར་རྒྱར་ལ།

རྒྱར་ལ། བ་དམ།

གཞན་ཡང་། རི་མ། མཛེར། ལྷུང་བ། སྒོ་ཆག་ ལུང་མ། བཅས་ལྷ་ཚོགས་པ་བཞུན་དགོས།

༡༽ ལྷུང་ལམ། མི་རྒྱུལ་བཅག་པ་ལྷུང་ལམ་ཚོག

ལྷོ་ལྗོངས་ལོ་ལོ།

